

Република Србија
Врховни касациони суд
Рев2 1563/2015
09.12.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Јасминке Станојевић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца Д.Л. из села Т., чији је пуномоћник М.К., адвокат из К., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Управа за ванредне ситуације у Крагујевцу, коју заступа Републичко јавно правобранилаштво, Одељење у Крагујевцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1125/14 од 05.06.2014. године, у седници одржаној 09.12.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1125/14 од 05.06.2014. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1125/14 од 05.06.2014. године и Основног суда у Крагујевцу П1 1517/11 од 19.11.2013. године тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиоца Д.Л. којим је тражио да се обавезе тужена да му на име разлике неисплаћене накнаде зараде за период 04.05.2008. до 31.12.2010. године исплати по основу коришћења годишњег одмора износ од 11.209,81 динар, са законском затезном почев од 04.10.2012. године до коначне исплате као и износ од 4.879,03 динара на име доспеле законске затезне камате; по основу плаћеног одсуства износ од 182,04 динара, са законском затезном каматом, рачунајући исту од 04.10.2012. године до коначне исплате износ од 75,05 динара на име доспеле законске затезне камате, као и захтев тужиоца да му тужена накнади трошкове парничног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 1517/11 од 19.11.2013. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да му на име разлике неисплаћене накнаде зараде за период 04.05.2008. до 31.12.2010. године исплати по основу коришћења годишњег одмора износ од 11.209,81 динар, са законском затезном почев од 04.10.2012. године до коначне исплате као и износ од 4.879,03

динара на име доспеле законске затезне камате, по основу плаћеног одсуства износ од 182,04 динара, са законском затезном каматом, рачунајући исту од 04.10.2012. године до коначне исплате, као и износ од 75.05 динара на име доспеле законске затезне камате. Ставом другим изреке одлучено је о трошковима поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1125/14 од 05.06.2014. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужена је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права позивајући се на чл.395. ЗПП.

Решењем Р1 213/15 од 23.07.2015. године, Апелациони суд у Крагујевцу је предложио Врховном касационом суду одлучивање о ревизији тужене, као о изузетно дозвољеној.

Врховни касациони суд налази да је правилан став Апелационог суда у Крагујевцу, изражен у наведеном решењу, да су испуњени услови за одлучивање о ревизији тужене на основу члана 395. ЗПП јер постоји различито поступање апелационих судова у истој правној ствари, што указује на потребу одлучивања о ревизији, као о изузетно дозвољеној, ради уједначавања судске праксе апелационих судова, због чега је и одлучено као у ставу првом изреке.

Одлучујући о ревизији тужене, применом члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 125/04 и 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка, због којих се, применом члана 398. став 1. ЗПП, ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код тужене. Тужена му за време коришћења годишњег одмора није исплаћивала накнаду зараде у пуном износу, већ је иста умањена у висини стимулативне накнаде, која би му била плаћена да је био на раду. Висина мање исплаћених износа утврђена је оценом налаза и мишљења судског вештака и представља вредност потраживања у овој правној ствари.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев и обавезали тужену да тужиоцу плати тражену разлику на основу члана 32. Закона о платама државних службеника и намештеника, за време коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства, припада право на накнаду плате обрачунату у истом износу као да је радио.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом тужене указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Наиме, одредбом члана 146. став 1. Закона о полицији („Службени гласник РС“ 101/05 и 63/09), који је био на снази у периоду за који тужилац потражује исплату разлике накнаде зараде, прописано је да полицијски службеници и други запослени у Министарству имају право на плату која се састоји од основице, коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност посла. Висину коефицијента, из става 1 овог члана, утврђује министар – актом о платама запослених у Министарству, уз сагласност Владе (члан 146. став 3. Закона). Због посебних услова рада, опасности за живот и здравље, одговорности, тежине и природе посла, рада на дан празника који је нерадан, ноћног рада, рада у сменама,

прековременог рада, дежурстава, приправности и других видова нередовности у раду, чланом 147. став 1. Закона прописанао је, да се запосленима у Министарству могу утврдити коефицијенти за обрачун плате који су од 30 до 50 одсто номинално већи од коефицијента за друге државне службенике, а у висини масе средстава потребних за исплату додатних коефицијената из члана 146. став 1 овог Закона.

На основу овлашћења из члана 146. став 3. Закона о полицији, министар је (26.06.2006. године), донео Правилник о платама запослених у Министарству унутрашњих послова, којим је утврђена висина коефицијената (из члана 146. став 1. и члана 147. став 1. Закона). Међутим, применом одредбе члана 9. став 1. овог Правилника, запосленима у МУП-у припада и стимулативна накнада, у висини од 10% на плату за време проведено на раду, као и у току привремене неспособности проузроковане повредом која је наступила у вршењу или поводом вршења службе. Ставом 2. овог члана, право запослених на стимулативну накнаду искључено је за време одсуства са рада која нису обухваћена ставом 1. овог члана, као и у случају искључења запосленог из службе, за време док траје искључење. Из наведеног произлази да (у периоду за који тужилац потражује исплату разлике накнаде зараде), плату запослених у МУП-у представља износ добијен множењем основице – коју утврђује Влада РС, са коефицијентом - основним и додатним, који утврђује министар (члан 146. став 1. и члана 147. став 1. Закона), уз увећање од 0,4% за сваку навршену годину радног стажа (члан 146. став 2. Закона). Овако добијен износ плате запослених код тужене, представља уједно и накнаду плате, на коју су запослени, у том периоду, имали право за време коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства.

Правилник о платама запослених у Министарству унутрашњих послова из 2006. године, прави разлику између коефицијената (основног и додатног) и стимулативне накнаде, предвиђене чланом 9. Правилника, која представља посебан вид накнаде, на коју запослени имају право само за време проведено на раду и време привремене спречености за рад проузроковане повредом у вршењу или поводом вршења службе, како је то наведеном одредбом и предвиђено. У осталим случајевима одсуства са рада, где спада и период коришћења годишњег одмора и плаћено одсуство, запосленима право на ову накнаду не припада (децидирано прописано ставом 2. овог члана), што и тужбени захтев у овој правној ствари чини неоснованим, иако је тужиоцу признато право на стимулативну накнаду, у висини од 10% плате, применом цитиране одредбе члана 9. Правилника.

Приликом одлучивања, Врховни касациони суд је имао у виду да је одредбом члана 32. Закона о платама државних службеника и намештеника предвиђено право на накнаду за време годишњег одмора обрачунату у истом износу као да је запослени радио, али налази да, у конкретном случају, нема места примени наведене одредбе.

Наиме, запосленима у МУП-у плате су уређене Правилником о платама запослених у Министарству унутрашњих послова, којим су утврђени основни и додатни коефицијенти, при чему су основни коефицијенти разврстани у 33 платна разреда, према пословима радног места, док су додатни коефицијенти утврђени према статусу полицијских службеника. Запосленима је Правилником, због рада под посебним условима, признат и додатак на плату у висини од 0,1% за сваку пуну годину пензијског стажа (независно од увећања од 0,4% признатог Законом о полицији). За разлику од овог Правилника, Законом о платама државних службеника и намештеника, утврђено је 13 платних група (5 за положајна и 8 за

извршилачка места), а у оквиру сваке платне групе одређено је 8 платних разреда. Овај Закон посебним одредбама (чл. 24. до 31. Закона) и на другачији начин у односу на Правилник тужене, регулише и додатак на основну плату државних службеника – за рад ноћу, за рад на дан празника који није радни дан, за прековремени рад, оптерећеност на раду и за приправност, о чему се одлучује посебним решењем.

Имајући у виду да се запосленима код тужене плата обрачунава применом основног и додатног коефицијента одређених Правилником, који су утврђени на потупно другачији начин у односу на Закон о платама државних службеника и намештеника, а посебно да је Правилник о платама запослених у Министарству унутрашњих послова, на основу кога запослени код тужене остварују право на стимулативну накнаду, донет у спровођењу Закона о полицији (“Службени гласник РС” 101/05 и 63/09, који је био на снази у време доношења Правилника), произлази да Правилник не представља подзаконски акт у односу на Закон о платама државних службеника и намештеника, на који се тужилац и нижестепени судови позивају, због чега у конкретном случају нема места примени одредаба тог Закона (о платама државних службеника и намештеника) приликом обрачуна накнаде плате за време одсуства са рада – годишњег одмора.

Из наведеног произлази да се ради оцене основаности тужбеног захтева има применити члан 9. Правилника о платама запослених код тужене у целисти, што подразумева примену и става 2. овог члана, којим је искључено право запослених на стимулативну накнаду од 10% за време коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства.

Како тужилац тужбом у овој правној ствари, потражује разлику између износа који му је, у спорном периоду, исплаћен на име накнаде зараде за период коришћења годишњег одмора и износа који би му припао да је исти обрачунат применом члана 32. Закона о платама државних службеника и намештеника, односно накнаде у висини зараде коју би примио да је радио, а што представља управо обрачунату стимулативну накнаду од 10%, Врховни касациони суд налази да му тражена разлика не припада, те да тужбени захтев треба одбити, као неоснован.

Како су нижестепени судови, погрешном применом материјалног права, усвојили тужбени захтев, Врховни касациони суд је, применом члана 407. став 1. ЗПП, преиначио нижестепену одлуку и одбио тужбени захтев, као неоснован.

**Председник већа
судија
Љубица Милутиновић,с.р.**